

Byrådets sak

Byrådets sak nr.: 8/2018
Vedtaksdato: 28.05.2018

Vår ref. (saksnr.): 201605720-33
Arkivkode: 400

FORSKRIFT OM KOMMUNALE AKTIVITETSSKOLER I OSLO KOMMUNE

Saksfremstilling:

I byrådssak 146/16 *Byrådets strategi for aktivitetsskolen i Oslo* ble det uttrykt et behov for å endre Forskrift om standardvedtekter for kommunale skolefritidsordninger i Oslo kommune.

Forslag til ny forskrift om kommunale aktivitetsskoler i Oslo kommune ble sendt på høring 22.09. 2017 til bydelene og utvalgte organisasjoner. I høringen ble det blant annet foreslått å:

- Innføre krav om høyere pedagogisk utdanning for daglig leder av AKS
- Åpne opp for at AKS kan holde stengt i forbindelse med planleggingsdager
- Sette krav til at deltids plass kun kan benyttes etter skoletid
- Fjerne muligheten til å kjøpe utvidet tid i skolens ferier
- Fjerne muligheten til å sette tak på antallet halvdagsplasser

De endringene som vekket mest motstand var:

- Å fjerne dagens mulighet til å benytte en deltids plass både før og etter skoletid. I høringen ble det foreslått at deltids plasser kun kan benyttes *etter* skoletid.
- At foreldre med deltids plass ikke lenger skal kunne kjøpe utvidet tid i skolens ferier.
- Å avskjære skolens mulighet til å begrense andelen deltids plasser i aktivitetsskolen.

I etterkant av høringen, har det vært politiske drøftelser om innholdet i den nye forskriften. På bakgrunn av høringen og disse politiske drøftelsene er det nå utarbeidet ny forskrift om kommunale aktivitetsskoler i Oslo kommune.

Bakgrunnen for forslagene som var på høring, var en bekymring for aktivitetsskolens økonomi og et ønske om å legge bedre til rette for blant annet læringsstøttene aktiviteter. I høringen ble det foreslått at rammene for avvikling av deltids plass skulle være tilsvarende rammene for gratis kjernetid. De barna som er omfattet av gratis kjernetid kan benytte aktivitetsskolen *etter* skoletid inntil 12 timer per uke. De kan i tillegg benytte aktivitetsskolen to dager per uke i skolens ferier. Ved å sette denne typen rammer også for deltids plasser, ble det antatt at andelen heltids plasser ville øke og at administrasjonen ville forenkles.

I ny forskrift er ikke de foreslåtte innstrammingene innført. Etter dagens ordning kan foreldre med halvdagsplass (inntil 12 timer per uke) velge om tiden skal benyttes *før* eller *etter* skoletid. Dette kan bety mye administrasjon for aktivitetsskolene. Ved å fjerne muligheten til å benytte plassen før skoletid, vil man videre legge til rette for at de fleste barna er tilstede samtidig. Dette kan bidra til at aktivitetsskolene i større grad kan gjennomføre felles aktiviteter. Byråden har likevel valgt å ikke gå videre med en slik innstramming.

Å fjerne muligheten til å benytte aktivitetsskolen på morgenen, vil oppleves som problematisk for mange foreldre. Alle foreldre med deltidsplass og som ikke er omfattet av gratis kjernetidordningen, kan i dag benytte aktivitetsskolen både før og etter skoletid. Dette er en viktig ordning for mange familier som bidrar til å få hverdagen til å gå opp. Lavinntektsfamilier vil ofte ikke ha samme fleksibilitet i avvikling av arbeidstid som familier med høy inntekt. For mange familier vil det kunne få relative store følger å fjerne muligheten til å benytte aktivitetsskolen på morgenen. Deres eneste alternativ vil da være å kjøpe en heltidsplass. For noen vil dette kunne bety økte utgifter på 1000 kroner i måneden. Det kan føre til at enkelte familier velger ikke å benytte seg av aktivitetsskolen.

Forslaget i høringen kan ha en uheldig sosial effekt ved at familier med lav inntekt blir «tvunget» til å kjøpe heltidsplass. Dette kan oppleves som endringer som går på tvers på byrådets politikk om å redusere forskjellene. Det er vanskelig å se hvordan disse innstrammingene kan føre til en vesentlig økning i andelen heltidsplasser og en bedre økonomi for den enkelte aktivitetsskole. Innstrammingene som er foreslått vil kun ramme de bydelene hvor det ikke er innført gratis kjernetid. Det er i disse bydelene andelen heltidsplasser er høyest, og potensialet for å øke andelen heltidsplasser er derfor ikke veldig stort.

Etter dagens ordning har foreldre med halvdagsplass mulighet til å kjøpe utvidet tid i skolens ferier. I høringen ble denne muligheten foreslått fjernet. Forslaget var begrunnet i at ordningen krever ekstra administrasjon, mulige økte kostnader og at det kunne være et insentiv til å få flere til å velge heldagsplass. Forslaget vil bety at foreldre med behov for ekstra tid i skolens ferier, blir nødt til å kjøpe heltidsplass. Dette er uheldig. I mange tilfeller vil disse foreldrene ikke ha et behov for heltidsplass resten av skoleåret. Konsekvensen av forslaget kan videre være at foreldre med deltidsplass holder barna hjemme i skolens ferier. For mange barn, og da særlig barn fra lavinntektsfamilier, vil tilbudet på aktivitetsskolen kunne være et bedre alternativ enn å være hjemme. På bakgrunn av dette blir dagens adgang til å kjøpe utvidet tid i skolens ferier videreført.

I høringen ble det foreslått å avskjære aktivitetsskolenes mulighet til å begrense andelen halvdagsplasser. Dette forslaget er en oppfølging av de signalene som tidligere byråd har gitt ovenfor blant annet kultur- og utdanningskomiteen. Forslaget er også omtalt i byrådets strategi for aktivitetsskolen hvor det følger at «Byrådet mener at foresatte bør stå fritt til å velge *hvorvidt de ønsker å benytte seg av en halvdags- eller heldagsplass*». I forskriften er dagens adgang til å begrense antallet plasser, herunder andelen deltidsplasser fjernet.

I høringen ble det foreslått å åpne opp for at aktivitetsskolene kan ha planleggingsdager og holde stengt i den forbindelse. Evalueringen av aktivitetsskolen viste at samarbeidet med skolene er

varierende. I de skolene hvor det er et utstrakt samarbeid mellom aktivitetsskolene og skolene så man en større grad av helhet, sammenheng og god samhandling. Å innføre felles planleggingsdager vil kunne legge til rette for et bedre faglig samarbeid mellom aktivitetsskolen og skolen. På denne måten kan de ansatte i både aktivitetsskolen og skolen få en forståelse av hverandres oppgaver og bidra til at alle trekker i samme retning. I forskriften er det derfor åpnet opp for at aktivitetsskolene kan ha inntil to planleggingsdager per år.

I forskriften er det videre innført krav om at leder av aktivitetsskolen skal ha høyere pedagogisk utdanning. I tillegg er begrepene «halvdagsplass» og «heldagsplass» erstattet med «deltidsplass» og «heltidsplass». Det er også gjort andre strukturelle og språklige endringer i ny forskrift sammenlignet med gjeldende forskrift.

Vedtakskompetanse:

Byråden for oppvekst og kunnskap fastsetter forskriften med hjemmel i lov 17.07.1998 nr. 61 om grunnskolen og den videregående opplæringa § 13-7 tredje ledd, bystyrets vedtak 17.06.2015 i sak 184 – Delegasjon av myndighet etter opplæringsloven og privatskoleloven, byrådets vedtak 06.10.2015 sak 1087 – Opplæringslova og friskolelova – videredelegasjon av myndighet.

Vedtak:

1. Byråd for oppvekst og kunnskap sitt vedtak 07.05.2018 i sak 6/2018 *Fastsettelse av forskrift om kommunale aktivitetsskoler i Oslo kommune* oppheves.
2. Forskrift om standardvedtekter for kommunale skolefritidsordninger i Oslo vedtatt 05.10.2008 av byråden for kultur og utdanning i byrådets sak 7/2005 oppheves.
3. Det fastsettes følgende forskrift om kommunale aktivitetsskoler i Oslo kommune:

FORSKRIFT OM KOMMUNALE AKTIVITETSSKOLER I OSLO KOMMUNE

§ 1. Formål og innhold

Aktivitetsskolen skal i nært samarbeid med foresatte legge til rette for å gi barn et trygt omsorgs- og fritidstilbud før og etter skolens undervisningstid. Aktivitetsskolen skal legge til rette for lek, kultur- og fritidsaktiviteter med utgangspunkt i alder, funksjonsnivå og interesser hos barna. Aktivitetsskolen skal være en læringsstøttende arena og bidra til å styrke barnas faglige utvikling. Det skal gis mulighet til leksetid. Aktivitetsskolen skal omfatte aktiviteter både ute og inne. Oslo kommunes rammeplan for Aktivitetsskolen skal legges til grunn for innholdet i aktivitetsskoletilbudet.

Aktivitetsskoletilbudet skal gis i henhold til de rettigheter og plikter som følger av lov om grunnskolen og den videregående opplæringa av 17. juli 1998 nr. 61 kapittel 9 A.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder for alle kommunale aktivitetsskoler i Oslo, inkludert aktivitetsskoler for barn med særskilte behov.

Aktivitetsskole tilbys alle barn på 1. til 4. årstrinn, og barn med særskilte behov på 1. til 7. årstrinn.

§ 3. Eierforhold

Oslo kommune ved Utdanningsetaten er eier av de kommunale aktivitetsskolene.

§ 4. Opptak og frister

Rektor er opptaksmyndighet og treffer vedtak om tildeling av plass i aktivitetsskolen.

Søknadsfristen for barn som ønsker plass fra august er 15. mai.

Det er anledning til å søke om plass og bytte av plass, gjennom hele året.

§ 5. Opptakskriterier

Rektor kan ikke sette begrensninger i antallet plasser i aktivitetsskolen.

Tilsøkningen bestemmer andelen heltidsplasser og deltidsplasser.

§ 6. Åpningstid

Aktivitetsskolen er åpen alle dager unntatt lørdag, søndag, helligdager, offentlige fridager, julaften og nyttårsaften. Aktivitetsskolen holder stengt hele juli måned.

Aktivitetsskolen kan holde stengt i forbindelse med skolens planleggingsdager inntil to dager i året. Det er rektor som avgjør om det skal avholdes planleggingsdager.

Daglig normal åpningstid er kl. 07:30 - 16:30.

Driftsstyret kan utvide åpningstiden med inntil 30 minutter før og etter normal åpningstid. Utvidet åpningstid gir ikke anledning til økning av satsen for oppholdsbetaling utover de satser som bystyret har fastsatt.

§ 7. Oppholdstid

Det kan søkes om heltidsplass eller deltidsplass i aktivitetsskolen.

Heltidsplass er et tilbud på 12,5 timer og mer per uke innenfor rammen av daglig åpningstid for den aktuelle aktivitetsskolen. Når skolen er stengt og aktivitetsskolen holder åpent, kan plassen benyttes i hele den aktuelle aktivitetsskolens åpningstid.

Deltidsplass er et tilbud på inntil 12 timer per uke som kan benyttes før og etter skoletid. Rektor avgjør organiseringen av deltidsplass. Det skal tas hensyn til barnas og foresattes ønsker når organiseringen av deltidstilbudet fastsettes.

Foresatte med deltidsplass kan etter søknad kjøpe utvidet tid i aktivitetsskolen når skolen er stengt i forbindelse med ferier og planleggingsdager. Rektor avgjør søknad om kjøp av utvidet tid.

Dersom foresatte ønsker endringer i oppholdstiden, må det søkes om dette. Oppholdstiden kan endres med virkning fra 1. august eller 1. januar. I særlige tilfeller kan oppholdstiden endres med virkning fra andre tidspunkt. Rektor avgjør søknad om endring i oppholdstiden.

§ 8. Ledelse og bemanning

Rektor er administrativ og faglig leder av aktivitetsskolen.

Rektor fastsetter organiseringen og bemanningen av aktivitetsskolen. Organiseringen skal sikre sammenheng og samarbeid mellom skole og aktivitetsskole og god faglig og praktisk drift.

Rektor er ansvarlig for at aktivitetsskoletilbudet oppfyller innholdet og kravene som følger av § 1 i denne forskriften, for organisering av mattilbudet, og for organisering av samarbeidet med Oslo musikk- og kulturskole og øvrige organisasjoner.

Den som har ansvaret for den daglige ledelsen av aktivitetsskolen skal ha høyere pedagogisk utdanning.

Aktivitetsskolen skal ha en grunnbemanning på minst ett årsverk per 24 barn innmeldt i aktivitetsskolen.

§ 9. Driftsstyrets ansvar og oppgaver

Det overordnede ansvaret for aktivitetsskolen ligger hos driftsstyret ved den enkelte skole.

Driftsstyret er plassert administrativt i linjen mellom direktør i Utdanningsetaten og rektor ved den enkelte skole.

§ 10. Leke- og oppholdsareal

Aktivitetsskolen skal ha et ute- og inneareal som er egnet til formålet.

Aktivitetsskolen har prioritet til å benytte skolens lokaler etter skoletid og frem til aktivitetsskolens stengt tid.

§ 11. Oppholdsbetaling og redusert oppholdsbetaling på grunn av lav inntekt

Oppholdsbetaling for plass i aktivitetsskolen fastsettes av Oslo bystyre.

Foresatte som ønsker redusert oppholdsbetaling på grunn av lav inntekt, må søke om dette. I søknaden må husholdningens inntekt dokumenteres. Dersom søknaden og påkrevd dokumentasjon ikke er levert innen fastsatt frist, settes høyeste betalingssats. Dersom søknaden og påkrevd dokumentasjon leveres etter fristen fastsatt av rektor, vil dette gi redusert oppholdsbetaling med virkning fra påfølgende måned.

Beregningsgrunnlaget for oppholdsbetalingen er husholdningens samlede kapital- og personinntekt etter skatteloven kapittel 12. Som en husholdning regnes ektefeller, registrerte partnere og samboende. Som samboere regnes to ugifte personer over 18 år som bor sammen, og som har bodd sammen i et ekteskapslignende forhold i minst 12 av de siste 18 månedene, eller har felles barn. Dersom foresatte er separert eller skilt og bor alene, er beregningsgrunnlaget kun dennes inntekt. I de tilfelle der barn bor fast hos begge foresatte, beregnes oppholdsbetalingen ut fra inntekten til den foresatte som har samme folkeregistrert adresse som barnet.

Rektor fatter vedtak om redusert oppholdsbetaling. Rektor kan til enhver tid kreve nødvendig dokumentasjon fra foresatte for å beregne redusert oppholdsbetaling.

Foresatte plikter å melde om økninger i inntekt som kan ha betydning for oppholdsbetalingen.

Endring i oppholdsbetalingen gjøres gjeldende fra påfølgende måned. Dersom opplysninger om forhøyet inntekt fremkommer senere, vil den forhøyede betalingssats bli beregnet med tilbakevirkende kraft.

§ 12. Varsel om økt oppholdsbetaling

Økte satser for oppholdsbetaling iverksettes først etter minst seks ukers skriftlig varsel.

§ 13. Betalingsregler

Det gis forholdsmessig fratrukk i oppholdsbetalingen:

- a) Ved barns sykefravær på fire sammenhengende uker eller mer. Sykefraværet må være dokumentert ved legeattest.
- b) Fra andre dag ved streik eller uforskyldt avbrudd fra kommunens side.
- c) Ved andre typer fravær kan det gis forholdsmessig fratrukk dersom særskilte forhold gir grunn til det. Dette kan for eksempel omfatte tilfeller hvor rektor unntaksvis har innvilget søknad om permisjon fra plassen for en nærmere bestemt periode. Ordinær ferie hos barn/foresatte i løpet av året gir ikke fratrukk i oppholdsbetalingen. Juli måned hvor aktivitetsskolen er stengt er betalingsfri.

Oppholdsbetalingen løper fra startdato gitt i tilbudsbrevet, eller fra avtalt oppstartsdato.

Betaling skal skje forskuddsvis.

Det betales ut oppsigelsestiden.

§ 14. *Forsinket betaling*

Ved for sen betaling påløper forsinkelsesrente i henhold til lov 17.12.1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. For purringer sendt tidligst 14 dager etter at kravet er forfalt, kan det ilegges purregebyr.

§ 15. *Flytting*

Dersom familien flytter innen Oslo kommune og barnet får plass i ny aktivitetsskole skal det ikke betales for to plasser samtidig. Foresatte betaler ut oppsigelsestiden i den aktivitetsskolen hvor barnet slutter, og begynner deretter å betale for den nye plassen. Betaling for plassen i aktivitetsskolen hvor barnet slutter, må være betalt før ny plass tas i bruk.

§ 16. *Permisjon*

Rektor kan unntaksvis innvilge permisjon fra plass i aktivitetsskolen for en nærmere bestemt periode. Permisjon kan ikke gis lenger enn ut inneværende skoleår. Permisjon gis kun hvis plassen er i bruk og det foreligger et særskilt behov hos barn og foresatte for permisjon. Ønske om ordinær ferie i løpet av året, gir ikke grunnlag for permisjon.

§ 17. *Oppsigelse fra foresatte*

Barnets foresatte kan si opp plassen skriftlig med én måneds varsel fra den 1. i måneden. Mottatt oppsigelse bekreftes skriftlig av rektor med angivelse av sluttdato.

§ 18. *Oppsigelse på grunn av mislighold*

Rektor kan si opp plassen skriftlig med én måneds varsel fra den 1. i hver måned dersom det foreligger vesentlig mislighold av avtalen. Før eventuell oppsigelse skal foresatte gis skriftlig varsel for å få anledning til å rette opp forholdet.

Som vesentlig mislighold anses blant annet:

- a) ikke betalt oppholdsbetaling til tross for purring i henhold til betalingsrutinene
- b) dersom avtalt oppholdstid brytes gjentatte ganger

§ 19. *Generell oppsigelse*

Driftsstyret kan med minimum tre måneders varsel si opp samtlige plasser i den enkelte aktivitetsskole. Slik generell plassoppsigelse kan kun gjøres gjeldende med virkning fra begynnelsen av et nytt skoleår. Oppsigelsen skal være skriftlig.

§ 20. *Klage*

Enkeltvedtak fattet i medhold av denne forskriften kan påklages. Som enkeltvedtak regnes blant annet:

- a) vedtak om innvilgelse av og avslag på søknad om plass
- b) vedtak om oppholdsbetaling
- c) vedtak om kjøp av utvidet tid i skolens ferier og planleggingsdager
- d) vedtak om endring av oppholdstid
- e) vedtak om oppsigelse av plass

Klagen fremsettes for rektor. Klageinstans er Oslo kommunes klagenemnd.

§ 21. *Ikrafttredelse*

Forskriften trer i kraft fra vedtakstidspunktet. Fra samme tid oppheves forskrift 05.10.2008 nr. 1090 om standardvedtekter for kommunale skolefritidsordninger i Oslo kommune.

Byrådsavdeling for oppvekst og kunnskap

Inga Marte Thorkildsen